DOMSTOLENS DOM

den 22 november 2001 *

I mål C-301/97,

Konungariket Nederländerna, företrätt av J.S. van den Oosterkamp och M.A. Fierstra, båda i egenskap av ombud,

sökande,

mot

Europeiska unionens råd, företrätt av R. Torrent, J. Huber och G. Houttuin, samtliga i egenskap av ombud, med delgivningsadress i Luxemburg,

svarande,

med stöd av

Konungariket Spanien, företrätt av N. Díaz Abad, i egenskap av ombud, med delgivningsadress i Luxemburg,

av

* Rättegångsspråk: nederländska.

Republiken Frankrike, företrädd av K. Rispal-Bellanger och C. Chavance, båda i egenskap av ombud, med delgivningsadress i Luxemburg,

av

Republiken Italien, företrädd av U. Leanza, i egenskap av ombud, biträdd av F. Quadri, avvocatessa dello Stato, med delgivningsadress i Luxemburg,

och av

Europeiska gemenskapernas kommission, företrädd av P.J. Kuijper och T. van Rijn, båda i egenskap av ombud, med delgivningsadress i Luxemburg,

intervenienter,

angående en talan om ogiltigförklaring av rådets förordning (EG) nr 1036/97 av den 2 juni 1997 om införande av skyddsåtgärder mot import av ris med ursprung i utomeuropeiska länder och territorier (EGT L 151, s. 8),

meddelar

DOMSTOLEN

sammansatt av ordföranden G.C. Rodríguez Iglesias, avdelningsordförandena P. Jann och F. Macken (referent) samt domarna C. Gulmann, D.A.O. Edward, A. La Pergola, J.-P. Puissochet, L. Sevón, M. Wathelet, R. Schintgen och V. Skouris,

generaladvokat: P. Léger,
justitiesekreterare: biträdande justitiesekreteraren H. von Holstein,

med hänsyn till förhandlingsrapporten,

efter att parterna har avgivit muntliga yttranden vid förhandlingen den 7 november 2000,

och efter att den 13 mars 2001 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

1 Konungariket Nederländerna har, genom ansökan som inkom till domstolens kansli den 20 augusti 1997, med stöd av artikel 173 andra stycket i EG-fördraget (nu artikel 230 andra stycket EG i ändrad lydelse) väckt talan om ogiltigförklaring av rådets förordning (EG) nr 1036/97 av den 2 juni 1997 om införande av skyddsåtgärder mot import av ris med ursprung i utomeuropeiska länder och territorier (EGT L 151, s. 8).

2 Genom beslut av den 19 januari och den 17 mars 1998 tilläts Konungariket Spanien, Republiken Frankrike, Republiken Italien och Europeiska gemenskapernas kommission att intervenera till stöd för Europeiska unionens råds yrkanden.

Tillämpliga bestämmelser

EG-fördraget

3 Gemenskapens verksamhet skall, enligt artikel 3 r i EG-fördraget (nu artikel 3.1 s EG i ändrad lydelse), innefatta associering av utomeuropeiska länder och territorier (nedan kallade ULT) i syfte att öka handeln och gemensamt främja den ekonomiska och sociala utvecklingen.

4 Enligt artikel 227.3 i EG-fördraget (nu artikel 299.3 EG i ändrad lydelse) skall de ULT som anges i bilaga IV till EG-fördraget (nu bilaga II EG i ändrad lydelse) omfattas av den associeringsordning som fastställts i fjärde delen i fördraget. Nederländska Antillerna anges i denna bilaga.

5 I artikel 228.7 i EG-fördraget (nu artikel 300.7 EG i ändrad lydelse) föreskrivs att avtal som ingåtts i den ordning som anges i denna artikel skall vara bindande för gemenskapens institutioner och för medlemsstaterna.

6 Den fjärde delen i EG-fördraget, med rubriken "Associering av utomeuropeiska länder och territorier", omfattar i synnerhet artiklarna 131 (nu artikel 182 EG i ändrad lydelse), 132 (nu artikel 183 EG), 133 (nu artikel 184 EG i ändrad lydelse), 134 (nu artikel 185 EG) och 136 (nu artikel 187 EG i ändrad lydelse).

7 Enligt artikel 131 andra och tredje styckena i fördraget har associeringen av ULT med Europeiska gemenskapen till syfte att främja den ekonomiska och sociala utvecklingen i ULT samt att upprätta nära ekonomiska förbindelser mellan dem och gemenskapen som helhet. I överensstämmelse med principerna i ingressen till EG-fördraget skall associeringen av ULT i första hand främja invånarnas intressen och välstånd för att på så sätt föra dem mot den ekonomiska, sociala och kulturella utveckling som de eftersträvar.

8 I artikel 132.1 i fördraget föreskrivs att medlemsstaterna i handeln med ULT skall tillämpa samma regler som de enligt fördraget tillämpar inbördes.

9 I artikel 133.1 i fördraget föreskrivs att tullar skall avvecklas fullständigt vid import till medlemsstaterna av varor med ursprung i ULT, vilket skall ske i takt med att tullarna gradvis avvecklas mellan medlemsstaterna enligt bestämmelserna i fördraget.

10 I artikel 134 i fördraget föreskrivs att om tullnivån för varor från tredje land vid import till ett ULT vid tillämpning av bestämmelserna i artikel 133.1 i fördraget kan orsaka omläggning i handeln till nackdel för en medlemsstat, får denna begära att kommissionen föreslår övriga medlemsstater nödvändiga motåtgärder.

11 I artikel 136 i fördraget föreskrivs att rådet, med utgångspunkt i de resultat som uppnåtts inom ramen för ULT:s associering med gemenskapen och på grundval av principerna i fördraget, enhälligt skall anta bestämmelser om de närmare riktlinjerna för och förfarandet vid ULT:s associering med gemenskapen.

Beslut 91/482/EEG

12 Den 25 juli 1991 antog rådet, med stöd av artikel 136 i fördraget, beslut 91/482/EEG om associering av de utomeuropeiska länderna och territorierna med Europeiska ekonomiska gemenskapen (EGT L 263, s. 1, svensk specialutgåva, område 11, volym 18, s. 3, nedan kallat ULT-beslutet).

13 Enligt artikel 101.1 i ULT-beslutet skall varor med ursprung i ULT importeras till gemenskapen utan tullar eller avgifter med motsvarande verkan.

14 I artikel 102 i ULT-beslutet föreskrivs att på import av produkter med ursprung i ULT skall gemenskapen inte tillämpa några kvantitativa restriktioner eller åtgärder med motsvarande verkan.

15 När varor som helt framställs inom gemenskapen eller AVS-staterna (staterna i Afrika, Västindien och Stilla havet) bearbetas eller behandlas i ett ULT skall de anses som helt framställda i ULT, enligt artikel 6.2 i bilaga 2 till ULT-beslutet.

16 Med avvikelse från principen i artikel 101.1 ges kommissionen, i artikel 109.1 i ULT-beslutet, befogenhet att vidta nödvändiga skyddsåtgärder "[o]m tillämpningen av... beslut[et] resulterar i allvarliga störningar i en ekonomisk sektor inom gemenskapen eller inom en eller flera av dess medlemsstater, eller om den resulterar i att deras externa ekonomiska stabilitet äventyras eller att det uppstår svårigheter som kan leda till en försämring inom en sektor av gemenskapens verksamhet eller i en region inom gemenskapen".

17 Enligt artikel 109.2 skall vid tillämpningen av punkt 1 prioritet ges åt sådana åtgärder som så litet som möjligt stör associeringen och gemenskapens funktion. Dessa åtgärder skall inte överskrida gränserna för vad som är strikt nödvändigt för avhjälpande av de svårigheter som har uppstått.

18 Enligt artikel 1.5 och 1.7 i bilaga 4 till ULT-beslutet får en medlemsstat hänskjuta kommissionens beslut om att införa skyddsåtgärder till rådet inom 10 arbetsdagar efter mottagandet av underrättelsen om beslutet. I ett sådant fall får rådet med kvalificerad majoritet anta ett avvikande beslut inom 21 arbetsdagar.

Allmänna tull- och handelsavtalet 1994

19 I artikel XIX.1 a i Allmänna tull- och handelsavtalet 1994 (nedan kallat GATT 1994), som återfinns i bilaga 1A till Avtalet om upprättande av Världshandelsorganisationen (nedan kallad WTO), vilket godkändes på Europeiska gemenskapens vägnar genom rådets beslut 94/800/EG av den 22 december 1994 om ingående, på Europeiska gemenskapens vägnar — vad beträffar frågor som omfattas av dess behörighet — av de avtal som är resultatet av de multilaterala förhandlingarna i Uruguayrundan (1986—1994) (EGT L 336, s. 1; svensk specialutgåva, område 11, volym 38, s. 3), föreskrivs följande:

"Om till följd av en oförutsedd utveckling samt verkan av de förpliktelser, som en avtalsslutande part åtagit sig i enlighet med bestämmelserna i detta avtal, inbegripet tullmedgivanden, en vara importeras till denna parts område i så ökade kvantiteter och under sådana förhållanden, att därigenom förorsakas eller hotar att förorsakas allvarlig skada för inhemska producenter av varor av samma

slag eller direkt konkurrerande varor, skall parten vara oförhindrad att i den utsträckning och under den tid, som må erfordras för att förebygga eller avhjälpa dylik skada, helt eller delvis upphäva förpliktelsen eller återkalla eller ändra medgivandet med avseende å denna vara."

Avtalet om skyddsåtgärder

20 I artikel 7.5 i Avtalet om skyddsåtgärder, som likaledes återfinns i bilaga 1A till Avtalet om upprättande av WTO, föreskrivs att "[i]ngen skyddsåtgärd får återinföras mot importen av en vara som har varit föremål för en sådan åtgärd, som vidtagits efter ikraftträdandet av WTO-avtalet, under lika lång tid som en sådan åtgärd tidigare har tillämpats, under förutsättning att perioden av icke-tillämpning uppgår till minst två år."

Förordning (EG) nr 764/97

21 Efter det att den italienska regeringen hade begärt förlängning av de skyddsåtgärder mot import av ris med ursprung i ULT som infördes genom rådets förordning (EG) nr 304/97 av den 17 februari 1997 (EGT L 51, s. 1) antog kommissionen förordning nr 764/97 av den 23 april 1997 om införande av skyddsåtgärder mot import av ris med ursprung i utomeuropeiska länder och territorier (EGT L 112, s. 3) med tillämpning av artikel 109 i ULT-beslutet.

22 Genom artikel 1 i förordningen infördes en tullkvot som gjorde det möjligt att tullfritt importera ris med ursprung i ULT och med KN-nummer 1006, en tullkvot

som var begränsad till följande kvantiteter: 10 000 ton ris med ursprung i Montserrat och Turks- och Caicosöarna och 59 610 ton ris med ursprung i övriga ULT.

23 Enligt artikel 7 andra stycket skulle förordning nr 764/97 tillämpas från den 1 maj till den 30 september 1997.

24 Den spanska regeringen och Förenade kungarikets regering hänsköt därefter, med stöd av artikel 1.5 i bilaga 4 till ULT-beslutet, förordning nr 764/97 till rådet och begärde att rådet skulle höja den kvot som Montserrat och Turks- och Caicosöarna hade tilldelats.

Förordning nr 1036/97

25 Den 2 juni 1997 antog rådet förordning nr 1036/97, vilken — enligt artikel 7 — upphäver förordning nr 764/97.

26 I huvudsak skiljer sig rådets förordning från kommissionens förordning i fråga om fördelningen av kvoten mellan ULT och perioden under vilken den skulle tillämpas.

27 I artikel 1 i förordning nr 1036/97 föreskrivs följande:

"Importen till gemenskapen av ris med KN-nummer 1006, med ursprung i ULT och som är befriat från tullavgift skall mellan den 1 maj och den 30 november 1997 begränsas till följande kvantiteter motsvarande råris:

a) 13 430 ton ris med ursprung i Montserrat samt Turks- och Caicosöarna.

b) 56 180 ton ris med ursprung i övriga ULT."

28 Förordning nr 1036/97 trädde i kraft den 10 juni 1997 — samma dag som den offentliggjordes i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning* — och skulle tillämpas från och med den 1 maj till och med den 30 november 1997.

Den gemensamma marknaden för ris

29 Det görs åtskillnad mellan japonicaris och indicaris.

30 De risproducerande länderna i gemenskapen är huvudsakligen Frankrike, Spanien och Italien. Japonicaris utgör ungefär 80 procent av det ris som produceras i gemenskapen och indicaris utgör 20 procent. Japonicaris konsumeras framför allt i de södra medlemsstaterna och indicaris framför allt i de norra medlemsstaterna.

31 Gemenskapen har en överskottsproduktion av japonicaris och exporterar därför totalt sett denna rissort. Gemenskapens produktion av indicaris är däremot inte tillräcklig för att behoven skall kunna tillgodoses och gemenskapen importerar totalt sett denna rissort.

32 Riset måste bearbetas för att kunna konsumeras. Efter att ha skördats, skalas riset för att sedan poleras i flera etapper.

33 Enhetsvärdet för riset ökar efter varje etapp av bearbetningen. Bearbetningen av riset medför också att dess ursprungliga vikt minskar.

34 Man skiljer i allmänhet mellan följande fyra olika etapper i bearbetningen:

— Paddyris: riset som sådant efter skörden. Det kan fortfarande inte konsumeras.

— Råris (även kallat brunt ris): ris där skalet har tagits bort. Det kan konsumeras, men kan även genomgå ytterligare bearbetning.

— Delvis slipat ris (även kallat delvis polerat ris): ris från vilket en del av fruktväggen har tagits bort. Det utgör en halvfärdig produkt som i allmänhet säljs i syfte att genomgå ytterligare bearbetning och inte för att konsumeras.

— Helt slipat ris (även kallat polerat ris): ris som är helt och hållet bearbetat, vars skal och fruktvägg helt har avlägsnats.

35 Bearbetningen av paddyris till helt slipat ris kan ske antingen i en etapp eller i flera etapper. Följaktligen kan de som producerar helt slipat ris använda såväl paddyris som råris och delvis slipat ris som råvara.

36 I gemenskapen produceras enbart helt slipat ris, medan Nederländska Antillerna enbart producerar delvis slipat ris. Delvis slipat ris med ursprung i Nederländska Antillerna måste således genomgå ytterligare bearbetning för att kunna konsumeras i gemenskapen.

37 Det finns ett flertal bolag etablerade i Nederländska Antillerna som där bearbetar råris från Surinam och från Guyana till delvis slipat ris.

38 Denna bearbetning är tillräcklig för att riset skall anses utgöra en vara med ursprung i ULT, enligt reglerna i bilaga 2 till ULT-beslutet.

Talan

39 Den nederländska regeringen har yrkat att domstolen skall ogiltigförklara förordning nr 1036/97 och förplikta rådet att ersätta rättegångskostnaderna.

40 Till stöd för talan har den nederländska regeringen åberopat sju grunder som avser att rättssäkerhetsprincipen har åsidosatts, att artikel 7.5 i Avtalet om skyddsåtgärder och artikel 228.7 i fördraget har åsidosatts, att artikel 109.1 i ULT-beslutet har åsidosatts, att artikel 109.2 i samma beslut har åsidosatts, att maktmissbruk har förekommit, att bilaga 4 till ULT-beslutet har åsidosatts och, slutligen, att artikel 190 i EG-fördraget (nu artikel 253 EG) har åsidosatts.

41 Rådet har yrkat att domstolen skall avvisa eller ogilla talan och förplikta Konungariket Nederländerna att ersätta rättegångskostnaderna.

Den första grunden: Åsidosättande av rättssäkerhetsprincipen

42 Den nederländska regeringen har hävdat att rådet har åsidosatt rättssäkerhetsprincipen, genom att underlåta att fastställa vilket rättsläget skulle vara när

tullkvoten i artikel 1 i förordning nr 1036/97 uttömdes. De berörda företagen och andra berörda har därför inte kunnat få kännedom om sina rättigheter och skyldigheter efter det att kvoten hade uttömts.

43 Domstolen erinrar om att gemenskapens lagstiftning skall vara entydig och dess tillämpning förutsebar för de enskilda (se, för ett liknande resonemang, dom av den 15 december 1987 i mål 325/85, Irland mot kommissionen, REG 1987, s. 5041, punkt 18).

44 Genom artikel 1 i förordning nr 1036/97 infördes en tullkvot som gjorde det möjligt att tullfritt importera ris med ursprung i ULT och med KN-nummer 1006, vilken var begränsad till följande kvantiteter: 13 430 ton ris med ursprung i Montserrat och Turks- och Caicosöarna och 56 180 ton ris med ursprung i övriga ULT.

45 Vid en genomläsning av bestämmelsen framgår det att förordning nr 1036/97, i motsats till vad sökanden har gjort gällande, var tillräckligt klar och precis när det gäller följderna av införandet av en tullkvot och av att denna kvot eventuellt uttömdes. Förordningen hade inte till syfte att under perioden den 1 maj—30 november 1997 förbjuda den import av ris med ursprung i ULT som överskred den fastställda kvoten. I förordningen fastställdes en gräns för den kvantitet ris beräknad i ton som kunde importeras tullfritt under denna period. När kvoten uttömts kunde importen av ris med ursprung i ULT fortsätta, dock inte tullfritt.

46 När en tullkvot, som den som är i fråga i detta mål, uttömts kan nämligen varorna i fråga fortfarande importeras, men mot betalning av tullar (se, för ett liknande resonemang, dom av den 8 februari 2000 i mål C-17/98, Emesa Sugar, REG 2000, s. I-675, punkt 45).

47 Det framgår även av det sjunde, det åttonde och det fjortonde skälet i ingressen till förordning nr 1036/97 att rådet, för att avhjälpa den ogynnsamma situationen på den gemensamma marknaden för ris, enbart avsåg att under en begränsad period upphäva de förmånliga villkor som gällde för ris med ursprung i ULT — nämligen att det fick importeras tullfritt till gemenskapen — när importen överskred en viss kvantitet.

48 Mot bakgrund av dessa överväganden strider inte förordning nr 1036/97 mot rättssäkerhetsprincipen, vilken ingår i gemenskapens rättsordning.

49 Talan kan således inte vinna bifall på sökandens första grund.

Den andra grunden: Åsidosättande av artikel 7.5 i Avtalet om skyddsåtgärder och artikel 228.7 i fördraget

50 Den nederländska regeringen har hävdat att rådet, genom att anta förordning nr 1036/97 ett par månader efter det att förordning nr 304/97 hade upphört att gälla, varken har beaktat artikel 7.5 i Avtalet om skyddsåtgärder eller artikel 228.7 i fördraget. Eftersom skyldigheten i artikel 7.5 i Avtalet om skyddsåtgärder är klar, precis och ovillkorlig är den direkt tillämplig, och gemenskapsdomstolen, vid vilken talan väckts med stöd av artikel 173 i fördraget, skall kontrollera att den har iakttagits.

51 När det gäller domstolsprövningen av lagenligheten av en gemenskapsrättsakt med hänsyn till WTO-reglerna har rådet och kommissionen hävdat att skälen som motiverade att GATT 1947 saknade direkt effekt — nämligen möjligheten att minska omfattningen av de skyldigheter som föreskrivs i avtalet och de relativt liberala reglerna för tvistlösning — fortfarande föreligger, även efter det att

GATT 1947 har ersatts av WTO-reglerna. Artikel 7.5 i Avtalet om skyddsåtgärder har därför inte direkt effekt, och sökanden kan följaktligen inte åberopa bestämmelsen.

52 I andra hand har de gjort gällande att denna bestämmelse i Avtalet om skyddsåtgärder under alla omständigheter inte har åsidosatts, helt enkelt därför att avtalet inte är tillämpligt på förbindelserna mellan ULT och gemenskapen. Enligt artikel 133 i fördraget utgör ULT och gemenskapen ett frihandelsområde, och artikel XXIV i GATT 1994 medger undantag från bestämmelserna i artikel XIX i samma avtal i fråga om skyddsåtgärder.

53 När det gäller frågan om tillämpningen av Avtalet om upprättande av Världshandelsorganisationen och de memoranda som är bifogade detta avtal (nedan kallade WTO-avtalen) i gemenskapens rättsordning, framgår det av domen av den 23 november 1999 i mål C-149/96, Portugal mot rådet (REG 1999, s. I-8395, punkterna 42—47), att WTO-avtalen, med hänsyn till deras beskaffenhet och systematik, i princip inte ingår i de regler utifrån vilka domstolen prövar lagenligheten av gemenskapsinstitutionernas rättsakter.

54 Det framgår även av denna rättspraxis att det är endast om gemenskapen avsett att fullgöra en särskild förpliktelse vilken den åtagit sig inom ramen för WTO, eller om en gemenskapsrättsakt uttryckligen hänvisar till vissa bestämmelser i WTO-avtalen, som det åvilar domstolen att pröva lagenligheten av gemenskapsrättsakten i fråga med hänsyn till WTO:s regler (domen i det ovannämnda målet Portugal mot rådet, punkt 49).

55 Så förhöll det sig emellertid inte i detta fall. Det är ostridigt att förordning nr 1036/97 inte hade till syfte att säkerställa fullgörandet i gemenskapens rättsordning av en särskild förpliktelse som gemenskapen åtagit sig inom ramen för WTO, och i förordningen hänvisades det inte heller uttryckligen till vissa bestämmelser i WTO-avtalen. Förordningen hade enbart till syfte att med

tillämpning av artikel 109 i ULT-beslutet införa skyddsåtgärder mot import av ris med ursprung i ULT för att undanröja de allvarliga störningarna på den gemensamma marknaden för ris eller risken för sådana störningar.

56 Av detta följer att den nederländska regeringen inte kan hävda att förordning nr 1036/97 antogs i strid med artikel 7.5 i Avtalet om skyddsåtgärder och följaktligen inte heller att förordningen antogs i strid med artikel 228.7 i fördraget.

57 Talan kan således inte vinna bifall på den andra grunden.

Den tredje grunden: Åsidosättande av artikel 109.1 i ULT-beslutet

Den första delgrunden

58 Som första delgrund har den nederländska regeringen gjort gällande att det var felaktigt av rådet att anse att artikel 109 i ULT-beslutet gav befogenhet att införa skyddsåtgärder av skäl som avsåg de kvantiteter varor med ursprung i ULT som importeras till gemenskapen.

59 Den nederländska regeringen har påpekat att det i artikel 132 i fördraget fastställs att syftet är att medlemsstaterna i handeln med ULT skall tillämpa samma regler som de enligt fördraget tillämpar inbördes. En ökad handel med ULT är dessutom ett av syftena med ULT-reglerna, enligt artikel 3 r i fördraget.

Under dessa omständigheter kan den kvantitet ris med ursprung i ULT som importeras till lågt pris inte utgöra skäl för att vidta skyddsåtgärder.

60 Den nederländska regeringen har medgett att rådet kan vidta skyddsåtgärder, dock enbart om villkoren i artikel 134 i fördraget är uppfyllda. Den har tillagt att det faktum att förordning nr 1036/97 är den andra skyddsåtgärd som på kort tid har vidtagits, visar att det inte är ett tillfälligt problem som åtgärdats i detta fall, utan ett problem av strukturell karaktär. Skyddsåtgärder är dock inte avsedda för åtgärdande av sådana problem.

61 I det avseendet vill domstolen inledningsvis erinra om vad som utmärker den associering av ULT som föreskrivs i fördraget. Denna associering omfattas av ett regelverk som anges i fjärde delen av fördraget (artiklarna 131—136), varför de allmänna bestämmelserna i fördraget inte utan uttrycklig hänvisning är tillämpliga på ULT (se dom av den 12 februari 1992 i mål C-260/90, Leplat, REG 1992, s. I-643, punkt 10).

62 Enligt artikel 131 i fördraget skall syftet med associeringen vara att främja den ekonomiska och sociala utvecklingen i ULT samt att upprätta nära ekonomiska förbindelser mellan dem och gemenskapen som helhet.

63 I artikel 132 i fördraget anges målen med associeringen, i synnerhet genom att det föreskrivs att medlemsstaterna i handeln med dessa ULT skall tillämpa samma regler som de tillämpar inbördes, medan varje ULT i handeln med medlemsstaterna och med de övriga ULT skall tillämpa samma regler som det tillämpar gentemot den europeiska stat med vilken det upprätthåller särskilda förbindelser.

64 Reglerna om associering av ULT är fördelaktiga för dessa länder och territorier, vars ekonomiska och sociala utveckling reglerna har till syfte att främja. Dessa fördelar avspeglar sig i synnerhet i den tullfrihet som gäller för varor med ursprung i ULT vid import till gemenskapen (se dom av den 26 oktober 1994 i mål C-430/92, Nederländerna mot kommissionen, REG 1994, s. I-5197, punkt 22).

65 Det framgår emellertid även av domstolens rättspraxis att rådet, när det vidtar åtgärder med stöd av artikel 136 andra stycket i fördraget, inte bara skall ta hänsyn till de principer som anges i fjärde delen i fördraget utan även till andra principer i gemenskapsrätten, inbegripet de principer som är att hänföra till den gemensamma jordbrukspolitiken (se domstolens dom av den 11 februari 1999 i mål C-390/95 P, Antillean Rice Mills m.fl. mot kommissionen, REG 1999, s. I-769, punkt 37, och domen i det ovannämnda målet Emesa Sugar, punkt 38).

66 Denna slutsats överensstämmer för övrigt med artiklarna 3 r och 131 i fördraget enligt vilka gemenskapen skall främja den ekonomiska och sociala utvecklingen i ULT, dock utan att det är fråga om en skyldighet att gynna de sistnämnda (domstolens dom i det ovannämnda målet Antillean Rice Mills m.fl. mot kommissionen, punkt 38).

67 När rådet gör en avvägning mellan de olika mål som fastslås i fördraget förfogar det över ett stort utrymme för skönsmässig bedömning, som motsvarar dess politiska skyldigheter enligt artiklarna i fördraget, såsom artikel 136, och det kan i förekommande fall tvingas minska vissa förmåner som det tidigare har beviljat ULT (se domen i det ovannämnda målet Emesa Sugar, punkt 39).

68 Av detta följer att rådet kan tvingas att, med avvikelse från principen i artikel 132.1 i fördraget och artikel 101.1 i ULT-beslutet, minska vissa förmåner som det tidigare har beviljat ULT när det anser att importen av ris med ursprung i

ULT resulterar i eller riskerar att resultera i allvarliga störningar på den gemensamma marknaden för ris i synnerhet på grund av kvantiteten.

69 Domstolen kan således inte godta den nederländska regeringens argument att de fördelar som ULT ges vid det gradvisa genomförandet av associeringen, enligt artikel 132 i fördraget, inte kan omprövas av skäl som avser de kvantiteter varor med ursprung i ULT som importeras till gemenskapen.

70 I motsats till vad den nederländska regeringen har hävdat är rådets befogenhet att vidta skyddsåtgärder inte heller begränsad till det fall som avses i artikel 134 i fördraget. Denna bestämmelse rör nämligen enbart en särskild situation. Den avser inte att begränsa rådets allmänna befogenhet, som föreskrivs i artikel 136 andra stycket i fördraget, att fastställa de närmare riktlinjerna för genomförandet av associeringen med beaktande av samtliga principer i fördraget (se, för ett liknande resonemang, domstolens dom i det ovannämnda målet Antillean Rice Mills m.fl. mot kommissionen, punkt 41).

71 Talan kan följaktligen inte vinna bifall på den tredje grundens första del.

Den andra delgrunden

72 Som andra delgrund har den nederländska regeringen anfört att det är uppenbart felaktigt att, vilket gjordes i ingressen till förordning nr 1036/97, konstatera att ris med ursprung i ULT importerades i så stora kvantiteter att det resulterade i eller riskerade att resultera i störningar på den gemensamma marknaden för ris.

73 Inledningsvis erinrar domstolen om att det framgår av domstolens rättspraxis att gemenskapsinstitutionerna förfogar över ett stort utrymme för skönsmässig bedömning vid tillämpningen av artikel 109 i ULT-beslutet (se, för ett liknande resonemang, domstolens dom i det ovannämnda målet Antillean Rice Mills m.fl. mot kommissionen, punkt 48).

74 Eftersom gemenskapsinstitutionerna har ett sådant utrymme för skönsmässig bedömning måste gemenskapsdomstolens prövning begränsas till en kontroll av att det vid utövandet av denna behörighet inte har förekommit uppenbara fel eller maktmissbruk och att gemenskapsinstitutionerna inte uppenbart har överskridit gränserna för sitt utrymme för skönsmässig bedömning (se domstolens dom i det ovannämnda målet Antillean Rice Mills m.fl. mot kommissionen, punkt 48. Se även, för ett liknande resonemang, dom av den 17 januari 1985 i mål 11/82, Piraiki-Patraiki m.fl. mot kommissionen, REG 1985, s. 207, punkt 40, och av den 12 juli 2001 i mål C-189/01, Jippes m.fl., REG 2001, s. I-5689, punkt 80.)

75 Denna begränsning av gemenskapsdomstolens prövning gäller i synnerhet om, som i förevarande fall, gemenskapsinstitutionerna måste göra en avvägning mellan skiljaktiga intressen och således måste välja en lösning inom ramen för de politiska val som ingår i dess ansvarsområden (se, för ett liknande resonemang, domen i det ovannämnda målet Emesa Sugar, punkt 53).

De kvantiteter ris med ursprung i ULT som importerades till gemenskapen

76 Den nederländska regeringen har påpekat att gemenskapens produktion av indicaris under regleringsåren 1992/1993—1996/1997 var otillräcklig för att behoven i gemenskapen skulle kunna tillgodoses och att man var tvungen att avhjälpa detta strukturella underskott genom import. Den anser att under dessa omständigheter kunde den kvantitet ris med ursprung i ULT som importerades varken störa eller hota att störa den gemensamma marknaden för ris.

77 Den nederländska regeringen har tillagt att kommissionen vid antagandet av förordning nr 764/97 inte gav den kommitté, sammansatt av företrädare för medlemsstaterna och under ordförandeskap av en företrädare för kommissionen, som föreskrivs i artikel 1.2 i bilaga 4 till ULT-beslutet (nedan kallad kommittén) några uppgifter av vilka det skulle kunna framgå att importen av ris med ursprung i ULT var så omfattande att den resulterade i eller riskerade att resultera i allvarliga störningar på den gemensamma marknaden för ris. När rådet antog förordning nr 1036/97 konstaterade det inte heller att den kvantitet ris med ursprung i ULT som importerades resulterade i eller riskerade att resultera i sådana störningar. Rådet ansåg att kommissionens konstateranden i det avseendet var styrkta, utan att på något sätt pröva dessa.

78 Den nederländska regeringen har dessutom hävdat att det finns andra påvisbara orsaker till störningarna på den gemensamma marknaden för ris. Den största andelen indicaris som importerades till gemenskapen importerades från andra tredje länder än ULT, och importen från dessa länder har ökat ytterligare sedan regleringsåret 1995/1996.

79 Kommissionen har angett att importen av ris med ursprung i ULT fördubblades under regleringsåret 1995/1996 jämfört med föregående regleringsår, medan konsumtionen i gemenskapen visserligen ökade men inte i samma omfattning. Den har gjort gällande att rådet hade fog att anse att den ökade importen av ris med ursprung i ULT var orsaken till störningarna inom risbranschen i gemenskapen eller hotade att medföra sådana störningar.

80 Den italienska regeringen har påpekat att den princip om kumulation av ursprung mellan AVS och ULT som följer av ULT-beslutet har medfört att stora kvantiteter ris som producerats i AVS-staterna har omdirigerats till ULT för att bearbetas där, till och med i obetydlig omfattning, och därefter tullfritt exporterats till gemenskapsmarknaden.

81 Som rådet har kunnat fastslå på grundval av uppgifter från Europeiska gemenskapernas statistikkontor (Eurostat) avseende regleringsåren 1992/1993—1995/1996, påpekar domstolen att importen av ris från ULT ökade snabbt och i mycket stor omfattning under dessa regleringsår, eftersom den ökade från 77 000 ton under regleringsåret 1992/1993 till mer än 212 000 ton under regleringsåret 1995/1996.

82 Den nederländska regeringen har för övrigt medgett att importen av indicaris med ursprung i ULT har ökat konstant sedan ULT-beslutet började tillämpas. Den anser dock att denna ökning inte motiverade några skyddsåtgärder, med tanke på att gemenskapens produktion av indicaris inte var tillräcklig för att tillgodose konsumtionsbehoven i gemenskapen.

83 Domstolen konstaterar att inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken har gemenskapen uppmuntrat jordbrukarna i gemenskapen att övergå från att odla japonicaris till att odla indicaris för att ställa om risodlingsbranschen. Det var i det syftet som rådet antog förordning (EEG) nr 3878/87 av den 18 december 1987 om produktionsstöd för vissa rissorter (EGT L 365, s. 3; svensk specialutgåva, område 3, volym 25, s. 15), vilken har ändrats ett flertal gånger och därefter ersatts från och med regleringsåret 1996/1997 av rådets förordning (EG) nr 3072/95 av den 22 december 1995 om den gemensamma organisationen av marknaden för ris (EGT L 329, s. 18). Det framgår av åttonde skälet i ingressen till förordning nr 304/97 att den uttryckligen avsåg att begränsa importen av lågt prissatt ris med ursprung i ULT, för att inte äventyra denna omställning.

84 Under dessa omständigheter var det befogat av rådet att anse att inriktningen på den gemensamma jordbrukspolitiken, vilken inte har ifrågasatts av den nederländska regeringen, skulle ha äventyrats om det hade varit tillåtet för ULT att tillgodose hela efterfrågan på indicaris i gemenskapen.

85 Den nederländska regeringen har således inte styrkt att rådet gjorde en uppenbart oriktig bedömning när det ansåg att importen av ris med ursprung i ULT hade ökat kraftigt och att denna ökning gjorde det nödvändigt att införa en tullkvot för att importen till gemenskapen av ris med ursprung i ULT inte skulle rubba balansen på gemenskapsmarknaden.

Priset på ris med ursprung i ULT som importerades till gemenskapen

86 I andra hand har den nederländska regeringen hävdat att det faktum att priserna på indicaris på den italienska och den spanska marknaden började sjunka i oktober 1996 och att priserna, trots en obetydlig höjning på den italienska marknaden sedan januari 1997, förblev lägre än gemenskapens interventionspris inte på något sätt visar att villkoren för att tillämpa artikel 109.1 i ULT-beslutet var uppfyllda.

87 Den nederländska regeringen har gjort gällande att de uppgifter som rådet har åberopat för att visa att priset på ris med ursprung i ULT är klart lägre än priset på ris från gemenskapen saknar relevans. Den har hävdat att det inte förekommer någon konkurrens mellan ris från gemenskapen och ris med ursprung i ULT när det gäller paddyris.

88 Rådet har åberopat uppgifter från Eurostat för att visa att priset på paddyris av sorten indica sjönk kraftigt på den italienska och den spanska marknaden redan i oktober 1996 för att stanna på en nivå som var betydligt lägre än interventionspriset.

89 Rådet har gjort gällande att hänvisningen till prisutvecklingen vad gäller paddyris från gemenskapen är relevant, eftersom detta ris konkurrerar med delvis slipat ris med ursprung i ULT bland producenterna av helt slipat ris i gemenskapen. Hänvisningen innebär för övrigt inte någon jämförelse mellan priset på ris från gemenskapen och priset på ris med ursprung i ULT i något produktionsskede.

90 Som nämns ovan i punkt 36 i denna dom utgör det ris med ursprung i Nederländska Antillerna som exporteras till gemenskapen för att där bearbetas till helt slipat ris delvis slipat ris.

91 Av detta följer att detta ris konkurrerar med paddyris från gemenskapen bland producenterna av helt slipat ris i gemenskapen, och att den ökade importen av ris med ursprung i ULT därför påverkar priset på paddyris från gemenskapen.

92 I motsats till vad den nederländska regeringen har hävdat framgår det således inte att rådets hänvisning till priset på paddyris från gemenskapen saknar relevans.

93 Det framgår av handlingarna i målet att priset på indicaris på den spanska marknaden, efter att ha sjunkit från 351 ecu/ton (oktober 1996) till 320 ecu/ton (november 1996), det vill säga 30 ecu under interventionspriset, fortfarande erbjöds till priset 320 ecu/ton i slutet av maj 1997, det vill säga 35 ecu under interventionspriset, vilket hade höjts. Priset på den italienska marknaden sjönk från 364 ecu/ton (oktober 1996) till 319 ecu/ton (december 1996). Det höjdes visserligen till 344 ecu/ton, men understeg fortfarande interventionspriset med 11 ecu.

94 Mot bakgrund av dessa uppgifter anser domstolen att den nederländska regeringen inte har visat att rådet gjorde en uppenbart oriktig bedömning när det ansåg att den betydande importen av ris med ursprung i ULT allvarligt kunde störa den gemensamma marknaden för ris.

Huruvida det föreligger ett orsakssamband mellan importen av ris med ursprung i ULT och störningarna på gemenskapsmarknaden

95 När det slutligen gäller orsakssambandet mellan importen av ris med ursprung i ULT och störningarna på gemenskapsmarknaden har den nederländska regeringen gjort gällande att rådet inte har styrkt att ett sådant samband föreligger.

96 Priserna på världsmarknaden är avsevärt lägre än priserna på ris med ursprung i ULT och i det sammanhanget har den tullfria importen av ris från tredje länder (i synnerhet från Amerikas förenta stater och Egypten) i stor utsträckning påverkat den gemensamma marknaden för ris. Krisen på denna marknad kan inte anses ha orsakats av importen av ris med ursprung i ULT till gemenskapen, utan beror snarare på importen till lägre pris av stora kvantiteter indicaris från tredje länder, för vilka kommissionen hade öppnat tullkvoter.

97 Den nederländska regeringen anser att rådet, med beaktande av dessa överväganden, inte har visat att importen av ris med ursprung i ULT, på grund av kvantiteten, hotade att orsaka allvarliga störningar på den gemensamma marknaden för ris.

98 Som svar har rådet och intervenienterna påpekat att rådet, inom tillämpningsområdet för artikel 109 i ULT-beslutet, förfogar över ett stort utrymme för skönsmässig bedömning. I förevarande fall kunde rådet rimligen dra slutsatsen att den obegränsade importen av indicaris med ursprung i ULT fortfarande orsakade eller hotade att orsaka störningar på den gemensamma marknaden för ris.

99 För att vidta skyddsåtgärder med stöd av artikel 109.1 ULT-beslutet anser de att det är tillräckligt att allvarliga indicier tyder på att importen av varor med ursprung i ULT resulterar i eller riskerar att resultera i problem i gemenskapen.

100 Domstolen vill inledningsvis erinra om att kommissionen, med stöd av artikel 109.1 i ULT-beslutet, kan vidta skyddsåtgärder om tillämpningen av ULT-beslutet resulterar i allvarliga störningar i en ekonomisk sektor inom gemenskapen eller inom en eller flera av dess medlemsstater, eller om den resulterar i att deras externa ekonomiska stabilitet äventyras eller att det uppstår svårigheter som kan leda till en försämring inom en sektor av gemenskapens verksamhet eller i en region inom gemenskapen.

101 När det gäller den nederländska regeringens argument att risken för störningar på den gemensamma marknaden för ris inte berodde på importen av ris med ursprung i ULT, utan på de tullkvoter som öppnades genom rådets förordning (EG) nr 1522/96 av den 24 juli 1996 om öppnande och förvaltning av vissa tullkvoter för import av ris och brutet ris (EGT L 190, s. 1), klargör domstolen att förordning nr 1522/96, vilken tillåter att indicaris med ursprung i tredje länder importeras till gemenskapen tullfritt, till stor del inte var tillämplig när rådet antog förordning nr 1036/97. Som kommissionen har påpekat i sitt yttrande hade nämligen de kvantiteter av WTO-kvoten som enligt förordning nr 1522/96 var avsedda för USA, vilka i fråga om helt slipat eller delvis slipat ris uppgick till mer än hälften av den totala kvot som infördes genom förordningen, ännu inte frisläppts, eftersom man inte träffat någon överenskommelse med USA om de närmare villkoren för export.

102 Domstolen kan inte heller godta den nederländska regeringens argument att kommissionen bidrog till störningarna på gemenskapsmarknaden genom att främja exporten av ris från vissa tredje länder till gemenskapsmarknaden. När det gäller exempelvis Egypten har kommissionen med rätta påpekat att det sedan år 1973 finns en kvot för Egypten, att det rör sig om japonicaris och att det under alla omständigheter inte har förekommit någon import därför att detta ris trots den sänkta tullen inte var konkurrenskraftigt på gemenskapsmarknaden.

103 Även om importen av ris från tredje länder påverkade den gemensamma marknaden för ris, kunde rådet med hänsyn till uppgifterna om den ökade importen av ris med ursprung i ULT och priset på detta ris rimligen anse att det förelåg ett samband mellan importen och störningarna eller risken för störningar på den gemensamma marknaden för ris.

104 Den väsentliga sänkningen av priset på ris från gemenskapen samtidigt som importen av ris med ursprung i ULT ökade väsentligt utgjorde nämligen allvarliga indicier på att importen i fråga resulterade i eller riskerade att resultera i allvarliga problem på den gemensamma marknaden för ris.

105 Med hänsyn till det stora utrymme för skönsmässig bedömning som gemenskapsinstitutionerna åtnjuter inom tillämpningsområdet för artikel 109 i ULT-beslutet och med hänsyn till att detta utrymme för skönsmässig bedömning inte enbart gäller innehållet i och räckvidden av de bestämmelser som skall antas utan även i viss utsträckning gäller fastställandet av de grundläggande sakförhållandena (se, för ett liknande resonemang, dom av den 19 november 1998 i mål C-150/94, Förenade kungariket mot rådet, REG 1998, s. I-7235, punkt 55, och av den 6 juli 2000 i mål C-289/97, Eridania, REG 2000, s. I-5409, punkt 48), kan det inte anses att rådet gjorde en uppenbart oriktig bedömning av de uppgifter som det hade tillgång till vid antagandet av förordning nr 1036/97.

106 Talan kan således inte vinna bifall på den tredje grundens andra del.

107 Av det ovan anförda följer att talan inte kan vinna bifall på den tredje grunden.

Den fjärde grunden: Åsidosättande av artikel 109.2 i ULT-beslutet

108 Som fjärde grund, vilken består av fem delar, har den nederländska regeringen anfört att rådet har åsidosatt artikel 109.2 i ULT-beslutet.

Den första delgrunden

109 Som första delgrund har den nederländska regeringen gjort gällande att förordning nr 1036/97 står i strid med artikel 109.2 i ULT-beslutet, genom att preferensordningen medlemsstater/ULT/AVS-stater/tredje länder inte har beaktats. Genom förordningen har ULT hamnat i en ofördelaktig ställning jämfört med AVS-staterna och tredje länder, genom att dessa tilläts att exportera en större kvantitet ris till gemenskapen än den kvantitet ris som kunde exporteras från ULT.

110 Medan artikel 1 i förordning nr 1036/97 begränsade den kvantitet ris med ursprung i ULT som kunde importeras tullfritt till gemenskapen till 69 610 ton motsvarande råris under den aktuella perioden tillät, enligt den nederländska

regeringen, förordning nr 1522/96 att en betydligt större kvantitet ris från tredje länder importerades under samma period.

111 Rådet och kommissionen har invänt att underlaget för den jämförelse som den nederländska regeringen har gjort är felaktigt. Rådet har påpekat att den kvot som föreskrivs i förordning nr 1522/96 avser 63 000 ton helt eller delvis slipat ris på årsbasis, det vill säga 91 000 ton motsvarande råris. Som en jämförelse uppgår de kvoter som föreskrivs i förordningarna nr 304/97 och 1036/97 i sig till 114 338 ton motsvarande råris för de elva första månaderna år 1997. Rådet har tillagt att även om den kvot som föreskrivs i skyddsåtgärderna var lägre än den kvot som gällde under samma period enligt förordning nr 1522/96 måste man komma ihåg att det enbart rörde sig om en tillfällig begränsning av den helt tullfria importen av ris med ursprung i ULT.

112 Domstolen erinrar i det avseendet om att, vilket framgår av punkterna 73—75 i förevarande dom, gemenskapsdomstolens prövning måste begränsas till en kontroll av huruvida rådet, vilket i detta fall förfogade över ett stort utrymme för skönsmässig bedömning, gjorde en uppenbart oriktig bedömning vid antagandet av förordning nr 1036/97.

113 I motsats till vad den nederländska regeringen har hävdat framgår det inte av handlingarna i målet att genomförandet av förordningarna nr 1036/97 och 1522/96 medförde att AVS-staterna och tredje länder gynnades jämfört med ULT.

114 Som framgår av punkt 101 i förevarande dom var förordning nr 1522/96, vilken tillåter att indicaris med ursprung i tredje länder importeras tullfritt till gemenskapen, till stor del inte tillämplig när rådet antog förordning nr 1036/97.

115 Av de uppgifter som rådet ingett under förfarandet och som nämns i punkt 111 i denna dom framgår det dessutom att importen av ris med ursprung i ULT ingalunda har missgynnats jämfört med importen från tredje länder, utan onekligen har haft en fördelaktig ställning.

116 Med beaktande av detta fastställer domstolen att förordning nr 1036/97 inte har medfört en uppenbart fördelaktigare konkurrenssituation för AVS-staterna och tredje länder än för ULT.

117 Av detta följer att talan inte kan vinna bifall på den fjärde grundens första del.

Den andra delgrunden

118 Som den fjärde grundens andra del har den nederländska regeringen hävdat att rådet, vid antagandet av förordning nr 1036/97, inte beaktade de följder som förordningen medförde för ekonomin i Nederländska Antillerna.

119 Enligt artikel 109.2 i ULT-beslutet skall varje skyddsåtgärd uppfylla kravet att den så litet som möjligt stör associeringen och gemenskapens funktion, något som medför en skyldighet för gemenskapsinstitutionerna att undersöka de följder som de planerade åtgärderna medför. Vid antagandet av förordning nr 764/97 undersökte kommissionen emellertid inte vilka negativa återverkningar som dess beslut riskerade att få på ekonomin i berörda ULT samt för de berörda företagen, och de negativa återverkningarna beaktades inte heller av rådet vid utarbetandet av förordning nr 1036/97.

120 I synnerhet undersöktes inte de eventuella följderna av förordning nr 764/97 vid kommitténs möte den 11 april 1997. Partnerskapsmötet, som hölls den 15 april 1997 på begäran av Nederländska Antillerna, ägde rum när samråd med kommittén redan hade skett och när kommissionen redan hade bildat sig en klar uppfattning vad gällde vidtagandet av skyddsåtgärder.

121 Rådet undersökte inte heller skälet till att förordning nr 1036/97 skulle tillämpas till och med den 30 november 1997 utan att tullkvoten för ris med ursprung i ULT höjdes.

122 Som svar har rådet uppgett att det, alltsedan det mål som ledde till förstainstansrättens dom av den 14 september 1995 i de förenade målen T-480/93 och T-483/93, Antillean Rice Mills m.fl. mot kommissionen (REG 1995, s. II-2305), är väl insatt i situationen för risförädlingsindustrin i Nederländska Antillerna och på Aruba.

123 Rådet har bestritt påståendet att det inte undersökte skälet till att förordning nr 1036/97 skulle tillämpas till och med den 30 november 1997. Rådet har uppgett att det, för att sammanjämka målen med associeringen av ULT med gemenskapen och den gemensamma jordbrukspolitiken, beslutade att låta skyddsåtgärden gälla fram till och med den 30 november 1997, utan att höja tullkvoten, med hänsyn till att skörden sker i oktober i Guyana och att skörden i gemenskapen *de facto* når marknaden från och med den andra hälften av oktober. Rådet har konstaterat att Nederländerna inte ens ifrågasatte kvotens storlek under rådets prövning av förordning nr 764/97.

124 Rådet har hävdat att det, med beaktande av jämvikten mellan institutionerna, kan och skall stödja sig på de skyddsåtgärder som kommissionen vidtagit, vilka

ligger till grund för rådets eget beslut, och vid vars utformning kommissionens förberedande arbete samt de olika medlemsstaternas kompetens naturligtvis fyllt en viktig funktion. Rådet har påpekat att förfarandet i artikel 1.5 och 1.7 i bilaga 4 till ULT-beslutet utgör ett slags omprövning, under vilken rådet varken kan eller skall kontrollera på nytt huruvida kommissionens förordning är välgrundad, men eventuellt kan begränsa sig till att pröva de frågor som medlemsstaterna har hänskjutit till det.

125 Domstolen fastslår att när det gäller partnerskapsmötet den 15 april 1997 har den nederländska regeringen inte förebringat någon bevisning som styrker att kommissionens beslut att införa skyddsåtgärderna redan hade fattats vid detta möte och att mötet enbart var en formalitet.

126 Det framgår inte heller av de uppgifter som parterna har lämnat att rådet underlät att iaktta skyldigheten att undersöka de följder som skyddsåtgärderna medförde för ekonomin i Nederländska Antillerna innan det antog förordning nr 1036/97. I det avseendet påpekar domstolen, i likhet med rådet, att när en medlemsstat hänskjuter ett beslut av kommissionen om att införa skyddsåtgärder till rådet, med stöd av artikel 1.5 i bilaga 4 till ULT-beslutet, behöver rådet inte göra en helt oberoende undersökning innan det fattar sitt beslut med stöd av artikel 1.7 i bilaga 4 till ULT-beslutet, utan det får beakta de uppgifter som legat till grund för kommissionens beslut.

127 Domstolen fastslår således att talan inte kan vinna bifall på den fjärde grundens andra del.

Den tredje, den fjärde och den femte delgrunden

128 Som den fjärde grundens tredje, fjärde och femte delar har den nederländska regeringen gjort gällande att proportionalitetsprincipen i artikel 109.2 i ULT-beslutet inte iakttogs vid antagandet av förordning nr 1036/97.

129 Den nederländska regeringen har påpekat att enligt lydelsen i artikel 109.2 i ULT-beslutet skall de åtgärder som vidtas i enlighet med punkt 1 i samma bestämmelse inte överskrida gränserna för vad som är strikt nödvändigt för att avhjälpa de svårigheter som har uppstått.

130 I förordning nr 1036/97 beaktades dock inte detta krav. Den nederländska regeringen anser att en skyddsåtgärd i form av ett minimipris skulle ha varit lika lämplig för att uppnå det eftersträvade målet och mindre betungande för ULT och de berörda företagen, eftersom den inte skulle ha medfört att exporten av ris till gemenskapen upphörde fullständigt.

131 Domstolen erinrar om att enligt fast rättspraxis skall det, i syfte att avgöra om en gemenskapsrättslig bestämmelse överensstämmer med proportionalitetsprincipen, kontrolleras att de medel som föreskrivs i bestämmelsen är ägnade att leda till att det åsyftade målet uppnås och att dessa medel inte går utöver vad som är nödvändigt för att uppnå målet (dom av den 13 maj 1997 i mål C-233/94, Tyskland mot parlamentet och rådet, REG 1997, s. I-2405, punkt 54, av den 14 juli 1998 i mål C-284/95, Safety Hi-Tech, REG 1998, s. I-4301, punkt 57, och domstolens dom i det ovannämnda målet Antillean Rice Mills m.fl. mot kommissionen, punkt 52).

132 Det framgår av fjortonde skälet i ingressen till förordning nr 1036/97 att rådet ansåg att införandet av en tullkvot skulle göra det möjligt att säkerställa att ris från ULT ges tillträde till gemenskapens marknad utan att balansen på denna marknad rubbas, samtidigt som förmånsbehandlingen av denna produkt behålls i linje med avsikterna i ULT-beslutet.

133 Förordning nr 1036/97 avsåg enbart att begränsa den tullfria importen av ris med ursprung i ULT. Den hade inte till syfte eller resultat att förbjuda import av varan i fråga. När tullkvoten för indicaris med ursprung i ULT väl uttömts, kunde Nederländska Antillerna, som har påpekats i punkterna 45 och 46 i denna dom, fortfarande exportera ytterligare kvantiteter mot att tullar betalades.

134 De skyddsåtgärder som vidtogs enligt förordning nr 1036/97, vilka bara i undantagsfall, delvis och tillfälligt begränsade den fria importen till gemenskapen av ris med ursprung i ULT, var således anpassade till det mål som gemenskapsinstitutionerna eftersträvar, vilket framgår av förordningen och av ULT-beslutet.

135 När det gäller den nederländska regeringens argument att införandet av ett minimipris skulle ha medfört mindre störningar för ekonomin i ULT och varit lika verksamt för att uppnå de eftersträvade målen, erinrar domstolen om att gemenskapsdomstolen, samtidigt som den ser till att ULT:s rättigheter inte kränks, inte kan ersätta rådets bedömning med sin egen utan att riskera att inkräkta på rådets stora utrymme för skönsmässig bedömning, vad beträffar den lämpligaste åtgärden för att undvika störningar på gemenskapsmarknaderna för ris, så länge det inte styrkts att de vidtagna åtgärderna var uppenbart olämpliga för att uppnå det eftersträvade målet (se, för ett liknande resonemang, dom av den 5 oktober 1994 i mål C-280/93, Tyskland mot rådet, REG 1994, s. I-4973, punkt 94, svensk specialutgåva, volym 16, s. 171, och domen i det ovannämnda målet Jippes m.fl., punkt 83).

136 Den nederländska regeringen har emellertid inte styrkt att rådet vidtog åtgärder som var uppenbart olämpliga eller att det gjorde en uppenbart oriktig bedömning av de uppgifter som det hade tillgång till vid antagandet av förordning nr 1036/97.

137 Med hänsyn till de begränsade följder som införandet av en tullkvot under enbart sju månader medför för importen av ris med ursprung i ULT, var det rimligt att rådet, vid sammanjämkningen av målen med den gemensamma jordbruks-politiken och målen med ULT:s associering med gemenskapen, ansåg att förordning nr 1036/97 var ägnad att leda till att det åsyftade målet uppnåddes och att förordningen inte gick utöver vad som var nödvändigt för att uppnå målet.

138 Vidare har den nederländska regeringen hävdat att artikel 109.2 i ULT-beslutet har åsidosatts genom att storleken på den säkerhet som begärdes av antilliska importörer med stöd av artikel 3.4 i förordning nr 1036/97 inte står i proportion till storleken på den säkerhet som, med tillämpning av kommissionens förordning (EG) nr 1162/95 av den 23 maj 1995 om särskilda tillämpningsföreskrifter för systemet med import- och exportlicenser för spannmål och ris (EGT L 117, s. 2) eller förordning nr 1522/96, krävs vid import av ris med ursprung i tredje länder.

139 Domstolen påpekar i det avseendet att det i förordning nr 1036/97 fastställdes en tullkvot som var begränsad till 56 180 ton ris med ursprung i andra ULT än Montserrat och Turks- och Caicosöarna, och att det kunde förutses att denna kvot skulle väcka stort intresse bland exportörerna.

140 Som kommissionen korrekt har påpekat var det nödvändigt att genom en säkerhet på ett högt belopp undvika att aktörerna ansökte om importlicenser och därefter inte använde dem, och att de därigenom skulle skada andra aktörer som

faktiskt hade för avsikt att importera ris med ursprung i ULT, men som inte hade kunnat få tillräckligt många importlicenser.

141 I motsats till vad sökanden har hävdat medför inte en sådan säkerhet att de företag som verkligen är intresserade fråntas möjligheten att exportera ris till gemenskapen. Säkerheten måste visserligen ställas för att importlicenser skall beviljas, men beloppet återbetalas till företaget om importen genomförs.

142 Det var således befogat av rådet att anse att en säkerhet av den storlek som föreskrevs i artikel 3.4 i förordning nr 1036/97 krävdes för att säkerställa att importåtagandet verkligen fullgjordes.

143 Slutligen har den nederländska regeringen hävdat att förordning nr 1036/97 strider mot proportionalitetsprincipen, eftersom det faktum att förordningarna nr 304/97 och 1036/97 antogs i följd visar att rådets agerande inte kan anses vara tillfälligt och ett undantagsfall.

144 Domstolen erinrar om att gemenskapsinstitutionerna förfogar över ett stort utrymme för skönsmässig bedömning vid tillämpningen av artikel 109 i ULT-beslutet, som motsvarar deras politiska skyldigheter enligt artiklarna 131—136 i fördraget.

145 Eftersom gemenskapsinstitutionerna har ett sådant utrymme för skönsmässig bedömning måste, som framgår av punkt 74 i denna dom, gemenskapsdomstolens prövning begränsas till en kontroll av att det vid utövandet av denna behörighet inte har förekommit uppenbara fel eller maktmissbruk och att gemenskapsinstitutionerna inte uppenbart har överskridit gränserna för sitt utrymme för skönsmässig bedömning.

146 I förevarande mål har sökanden inte visat att rådet gjorde en uppenbart oriktig bedömning då det använde sitt utrymme för skönsmässig bedömning för att vidta nya skyddsåtgärder genom förordning nr 1036/97.

147 Med hänsyn till att stora kvantiteter ris med ursprung i ULT fortsatte att importeras till gemenskapen trots att förordning nr 304/97 hade antagits och att dessa kvantiteter fortfarande kunde komma att öka och att priset på marknaden i gemenskapen förblev med god marginal lägre än interventionspriset, var det rimligt av rådet att anse att det fortfarande förelåg en risk för allvarliga störningar på den gemensamma marknaden för ris.

148 Som redan har påpekats i punkt 134 i denna dom begränsade förordning nr 1036/97 under alla omständigheter den tullfria importen av ris med ursprung i ULT till gemenskapen enbart i undantagsfall, delvis och tillfälligt. Genom förordningen infördes en tullkvot som möjliggjorde för ris från ULT att få fritt tillträde till gemenskapsmarknaden utan att balansen på denna marknad rubbades, samtidigt som förmånsbehandlingen av denna produkt behölls i linje med avsikterna med ULT-beslutet. Förordningen var således ägnad att leda till att det av rådet åsyftade målet uppnåddes och gick inte utöver vad som var nödvändigt för att uppnå målet.

149 Av detta följer att talan inte heller kan vinna bifall på den fjärde grundens tredje, fjärde och femte delar.

150 Följaktligen kan talan inte vinna bifall på den fjärde grunden.

Den femte grunden: Maktmissbruk

151 Enligt den nederländska regeringen använde rådet den befogenhet som det getts genom artikel 109 i ULT-beslutet för ett annat ändamål än vad befogenheten är avsedd för.

152 Den nederländska regeringen har hävdat att gemenskapen alltid har försökt motsätta sig utvecklingen av handeln med ULT, som åsyftas i ULT-beslutet, och att detta var syftet med de skyddsåtgärder som infördes mot import av ris med ursprung i ULT. Skyddsåtgärderna får dock inte användas i ett sådant syfte. Kommissionen och rådet borde i stället ha ändrat ULT-beslutet i enlighet med det förfarande som föreskrivs, vilket kräver enhällighet inom rådet. Genom att tillgripa skyddsåtgärder missbrukade rådet och kommissionen således den befogenhet som de getts genom artikel 109.1 i ULT-beslutet.

153 Som domstolen har slagit fast upprepade gånger innebär en rättsakt maktmissbruk endast om det på grundval av objektiva, relevanta och samstämmiga uppgifter kan antas att den har antagits uteslutande, eller åtminstone huvudsakligen, för att uppnå andra mål än dem som angetts eller för att kringgå ett förfarande som särskilt föreskrivs i fördraget för att bemöta svårigheter i det enskilda fallet (se dom av den 21 juni 1984 i mål 69/83, Lux mot revisionsrätten, REG 1984, s. 2447, punkt 30, av den 13 november 1990 i mål C-331/88, Fedesa m.fl., REG 1990, s. I-4023, punkt 24, av den 13 juli 1995 i mål C-156/93, parlamentet mot kommissionen, REG 1995, s. I-2019, punkt 31, och av den 14 maj 1998 i mål C-48/96 P, Windpark Groothusen mot kommissionen, REG 1998, s. I-2873, punkt 52).

154 När det gäller rådets syften med att anta förordning nr 1036/97 finns det inte något bland handlingarna i målet som stöder den nederländska regeringens påstående att rådet eftersträvade ett annat mål än att avhjälpa de störningar som hade konstaterats på den gemensamma marknaden för ris eller att förhindra allvarligare störningar än dem som redan förekom.

155 När det gäller det faktum att rådet tillgrep artikel 109 i ULT-beslutet för att vidta skyddsåtgärder i stället för att ändra ULT-beslutet, påpekar domstolen att den mekanism som föreskrivs i denna artikel just har till syfte att göra det möjligt för rådet att sätta stopp för eller förebygga allvarliga störningar i en ekonomisk sektor inom gemenskapen. Rådet är på intet sätt tvunget att tillgripa en annan mekanism på grund av att de planerade skyddsåtgärderna begränsar importen avsevärt. Rådet skall bara, i enlighet med artikel 109.2 i ULT-beslutet, se till att dessa åtgärder så litet som möjligt stör associeringen och gemenskapens funktion och att de inte överskrider gränserna för vad som är strikt nödvändigt för att avhjälpa dessa svårigheter.

156 Talan kan således inte vinna bifall på den nederländska regeringens femte grund.

Den sjätte grunden: Åsidosättande av bilaga 4 till ULT-beslutet

157 I ansökan har den nederländska regeringen hävdat att rådet använde den befogenhet som det getts genom artikel 1.7 i bilaga 4 till ULT-beslutet på ett uppenbart felaktigt sätt. Genom att anta förordning nr 1036/97 fattade rådet ett nytt beslut som ersatte de skyddsåtgärder som kommissionen hade beslutat om. Rådet undersökte emellertid inte självt huruvida villkoren för att tillämpa artikel 109 var uppfyllda, utan det utgick från kommissionens påståenden att dessa villkor var uppfyllda.

158 Den nederländska regeringen har således gjort gällande att rådet inte på något sätt undersökte hur stora kvantiteter ris med ursprung i ULT som importerades till gemenskapen, priset på detta ris eller vilka allvarliga störningar — eller risk för sådana störningar — som förelåg på den gemensamma marknaden för ris.

Rådet hade inte heller tillgång till uppgifter från kommissionen, som gjorde det möjligt att kontrollera huruvida kommissionens slutsatser var korrekta.

159 I repliken har den nederländska regeringen tillagt att bilaga 4 till ULT-beslutet även har åsidosatts genom att samråd inte skedde med kommittén i enlighet med det förfarande som föreskrivs i artikel 1.2 i bilagan och genom att kommissionen underlät att höra Nederländska Antillerna och Aruba angående de planerade skyddsåtgärderna.

160 När det gäller den nederländska regeringens kritik av den undersökning som rådet gjorde innan det antog förordning nr 1036/97 påpekar domstolen att en medlemsstat, enligt artikel 1.5 och 1.7 i bilaga 4 till ULT-beslutet, får hänskjuta kommissionens beslut att vidta lämpliga åtgärder för genomförande av ULT-beslutets artikel 109 till rådet och att rådet kan fatta ett avvikande beslut inom den däri angivna tidsfristen.

161 Som redan har påpekats i punkt 126 i denna dom krävs det inte enligt dessa bestämmelser i ULT-beslutet att rådet gör en helt oberoende undersökning innan det fattar sitt beslut med stöd av artikel 1.7 i bilaga 4 till ULT-beslutet.

162 Med tanke på arten av den omprövning som rådet gör i det sammanhanget och det faktum att en skyddsåtgärd normalt måste vidtas med kort varsel, var det helt logiskt och riktigt att rådet beaktade de uppgifter som låg till grund för kommissionens beslut att anta förordning nr 764/97.

163 Som framgår av punkt 73 i denna dom åtnjuter rådet ett stort utrymme för skönsmässig bedömning inom tillämpningsområdet för artikel 109 i ULT-beslutet. Under dessa förhållanden ankommer det på sökanden att visa att det vid rådets utövande av denna behörighet har förekommit uppenbara fel eller maktmissbruk eller att rådet uppenbart har överskridit gränserna för sitt utrymme för skönsmässig bedömning.

164 Den nederländska regeringen har inte visat att så är fallet.

165 När det gäller påståendet att bilaga 4 till ULT-beslutet har åsidosatts genom att samråd inte skedde med kommittén i enlighet med det förfarande som föreskrivs i artikel 1.2 i bilagan och genom att kommissionen underlät att höra Nederländska Antillerna och Aruba angående de planerade skyddsåtgärderna, har kommissionen gjort gällande — i vart fall i fråga om den första aspekten — att sökanden därigenom har åberopat en ny grund, vilket inte är tillåtet i detta skede av förfarandet.

166 Domstolen erinrar om att enligt artikel 42.2 i domstolens rättegångsregler får nya grunder inte åberopas under rättegången, såvida de inte föranleds av rättsliga eller faktiska omständigheter som framkommit först under förfarandet.

167 När det gäller en talan om ogiltigförklaring är kraven i denna bestämmelse uppfyllda om ansökan innehåller en framställning av de faktiska omständigheterna och de rättsliga grunderna som är tillräckligt precis för att gemenskapsdomstolen skall kunna pröva den aktuella gemenskapsrättsaktens lagenlighet och för att svaranden skall garanteras möjligheten att tillvarata sina intressen.

168 I ansökan angav sökanden visserligen bara två skäl till att bilaga 4 till ULT-beslutet åsidosatts. Sökanden hade dock rätt att i repliken utveckla grunden och lämna de klargöranden som krävdes, precis som denne gjorde genom att åberopa argumenten rörande samrådet med kommittén, vilket föreskrivs i artikel 1.2 i bilagan, och samrådet med ULT (se, för ett liknande resonemang, dom av den 14 maj 1975 i mål 74/74, CNTA mot kommissionen, REG 1975, s. 533, punkt 4, svensk specialutgåva, volym 2, s. 461).

169 Det framgår dessutom av domstolens rättspraxis att talan skall anses kunna prövas på en grund som utgör en vidareutveckling av en grund som tidigare framförts direkt eller indirekt i ansökan (dom av den 19 maj 1983 i mål 306/81, Verros mot parlamentet, REG 1983, s. 1755, punkterna 9 och 10).

170 Domstolen konstaterar vidare att de påstådda bristerna i ansökan inte hindrade gemenskapsdomstolens prövning eller rådet från att tillvarata sina intressen.

171 Av det ovan anförda följer att domstolen inte kan bifalla kommissionens yrkande om att en del av den sjätte grunden skall avvisas.

172 När det gäller frågan huruvida de ytterligare argument som sökanden åberopade i repliken är välgrundade påpekar domstolen att kommissionen, i motsats till vad sökanden har gjort gällande, samrådde med ULT och i synnerhet med Nederländska Antillerna och Aruba angående de planerade skyddsåtgärderna.

173 Som den nederländska regeringen själv konstaterade i sin ansökan hölls ett partnerskapsmöte med dessa ULT den 15 april 1997.

174 Det framgår vidare av handlingarna i målet att kommittén sammankallades till möte den 11 april 1997 genom skrivelse av den 4 april 1997.

175 Enligt den nederländska regeringen skickades emellertid kallelsen i strid med artikel 3 i kommitténs arbetsordning avseende samråd med medlemsstaterna i anslutning till bilaga 4 till ULT-beslutet. I nämnda artikel föreskrivs att "ordföranden skall skicka kallelse, dagordning samt arbetsdokument till kommitténs medlemmar...: Dessa dokument skall bland annat innefatta de handlingar som erhållits från den medlemsstat som har begärt att kommissionen skall tillämpa skyddsåtgärder." I detta fall erhöll inte den nederländska regeringen några handlingar.

176 Domstolen påpekar att samrådet med kommittén har till syfte att ge kommissionen möjlighet att inför kommittén lägga fram skälen till att den anser att det finns anledning att tillämpa skyddsåtgärder i enlighet med artikel 109 i beslutet och ange de faktiska omständigheter som den stöder sig på.

177 I detta fall är det visserligen riktigt att kommitténs medlemmar, i samband med kallelsen till mötet den 11 april 1997, inte fick någon kopia av den italienska regeringens begäran om att kommissionen skulle förlänga de skyddsåtgärder som vidtagits med stöd av förordning nr 304/97. Rättsakten i fråga kan dock anses rättsstridig enbart om väsentliga formföreskrifter har åsidosatts. Det faktum att den nederländska regeringen inte fick någon kopia av den italienska regeringens begäran avseende tillämpningen av skyddsåtgärder kan inte anses utgöra ett sådant åsidosättande.

178 Den nederländska regeringen har för övrigt inte visat att dessa handlingar närmare skulle ha förklarat kommissionens avsikter och de faktiska omständigheter som motiverade dessa för kommittén eller att den nederländska regeringen förhindrades att tillvarata sina intressen.

179 Det skall i synnerhet påpekas att statistik rörande situationen på den gemensamma marknaden för ris tillhandahölls under kommitténs möte och att de skäl som föranledde kommissionen att vidta skyddsåtgärder angavs i detalj under detta möte.

180 Med hänsyn till det föregående antagandet av kommissionens förordning (EG) nr 21/97 av den 8 januari 1997 (EGT L 5, s. 24) och förordning (EG) nr 304/97 om införande av skyddsåtgärder mot import av ris med ursprung i ULT, framgår det även att medlemsstaterna en kort tid innan hade medverkat vid utarbetandet av liknande skyddsåtgärder avseende den gemensamma marknaden för ris och de kände således till de skäl som låg till grund för kommissionens agerande.

181 Domstolen kan således inte godta den nederländska regeringens argument att bilaga 4 till ULT-beslutet skulle ha åsidosatts på grund av att kommissionen inte hade samrått med kommittén i enlighet med förfarandet i artikel 1.2 i bilaga 4 till ULT-beslutet.

182 Av detta följer att talan inte heller kan vinna bifall på den sjätte grunden.

Den sjunde grunden: Åsidosättande av artikel 190 i fördraget

183 Sökanden anser att förordning nr 1036/97 står i strid med artikel 190 i fördraget, eftersom den innehåller en otillräcklig motivering.

184 Den nederländska regeringen har i det avseendet erinrat om att det av motiveringen skall klart och tydligt framgå hur den institution som har antagit rättsakten har resonerat, så att de som berörs därav kan få kännedom om skälen för den vidtagna åtgärden och så att domstolen ges möjlighet att utöva sin prövningsrätt.

185 Den nederländska regeringen anser att det inte finns något som stöder påståendena i skälen i ingressen till förordning nr 1036/97, där det anges att importen av ris med ursprung i ULT, särskilt på grund av kvantiteten, orsakade störningar på gemenskapsmarknaden och att den betydande importen på förmånliga villkor av ris med ursprung i ULT äventyrade gemenskapens ansträngningar att ställa om produktionen i gemenskapen från japonicaris till indicaris.

186 Rådet undersökte inte utvecklingen på marknaden och kunde därför inte dra slutsatsen att importen orsakade allvarliga störningar på marknaden. Rådet motiverade inte heller varför förordning nr 1036/97 skulle tillämpas två månader längre än förordning nr 764/97. Dessa brister i motiveringen kan inte uppvägas av att den nederländska regeringen, genom sin delaktighet i genomförandet av de omtvistade skyddsåtgärderna, möjligen hade tillgång till information som gjorde att den själv hade kunnat avhjälpa dessa brister.

187 I detta hänseende erinrar domstolen om att den motivering som krävs enligt artikel 190 i fördraget skall vara anpassad till rättsaktens beskaffenhet. Av motiveringen skall klart och tydligt framgå hur den institution som har antagit rättsakten har resonerat, så att de som berörs därav kan få kännedom om skälen för den vidtagna åtgärden och så att domstolen ges möjlighet att utöva sin prövningsrätt (se dom av den 13 oktober 1992 i de förenade målen C-63/90 och C-67/90, Portugal och Spanien mot rådet, REG 1992, s. I-5073, punkt 16, svensk specialutgåva, volym 13, s. 123, av den 14 juli 1994 i mål C-353/92, Grekland mot rådet, REG 1994, s. I-3411, punkt 19, och av den 4 februari 1997 i de förenade målen C-9/95, C-23/95 och C-156/95, Belgien och Tyskland mot kommissionen, REG 1997, s. I-645, punkt 44).

188 Det krävs dock inte att alla relevanta faktiska och rättsliga omständigheter anges i motiveringen, eftersom bedömningen av om motiveringen av en rättsakt uppfyller kraven i artikel 190 i fördraget inte skall ske endast utifrån rättsaktens ordalydelse utan även utifrån sammanhanget och reglerna på det ifrågavarande området. Detta gäller i än högre grad när medlemsstaterna har medverkat vid utarbetandet av den omtvistade rättsakten och således känner till de skäl som ligger till grund för rättsakten (se dom av den 17 oktober 1995 i mål C-478/93, Nederländerna mot kommissionen, REG 1995, s. I-3081, punkterna 49 och 50, och av den 9 november 1995 i mål C-466/93, Atlanta Fruchthandelsgesellschaft m.fl. II, REG 1995, s. I-3799, punkt 16).

189 Vad beträffar en rättsakt med allmän räckvidd kan motiveringen dessutom begränsas till att ange den helhetssituation som har lett fram till antagandet av den och de allmänna mål som skall uppnås med den (se dom av den 19 november 1998 i mål C-284/94, Spanien mot rådet, REG 1998, s. I-7309, punkt 28).

190 Domstolen har för övrigt vid upprepade tillfällen slagit fast att om det syfte som institutionen eftersträvar väsentligen framgår av rättsakten, är det onödigt att kräva en särskild motivering för de olika val som gjorts (se särskilt domen i det ovannämnda målet Atlanta Fruchthandelsgesellschaft m.fl. II, punkt 16, och domen i det ovannämnda målet Spanien mot rådet, punkt 30).

191 Det gäller i synnerhet när gemenskapsinstitutionerna, som i förevarande fall, har ett stort utrymme för skönsmässig bedömning vid valet av de medel som är nödvändiga för att en komplicerad politik skall kunna genomföras (se, för ett liknande resonemang, domen i det ovannämnda målet Spanien mot rådet, punkt 33).

192 Förordning nr 1036/97 är en rättsakt med allmän räckvidd som ingår i en rad förordningar som gemenskapsinstitutionerna har antagit för att genomföra och sammanjämka politiken på två komplicerade områden, nämligen den gemensamma jordbrukspolitiken inom risbranschen och den ekonomiska politik som utarbetats i anslutning till reglerna om associering av ULT.

193 Det framgår av handlingarna i målet att det förekom en rad kontakter och möten mellan kommissionen, medlemsstaterna och ULT innan kommissionen vidtog skyddsåtgärderna med stöd av förordning nr 764/97.

194 I skälen i ingressen till förordning nr 1036/97 erinrade rådet om mot vilken bakgrund det fastslog att det, särskilt på grund av de kvantiteter ris med ursprung i ULT som importerades till gemenskapen, fanns en risk för störningar på den gemensamma marknaden för ris. I det sjunde och det åttonde skälet hänvisade rådet särskilt till den känsliga situationen på gemenskapsmarknaden, som orsakats av ett år med en normal skörd av indicaris efter två års torka och av en underskottsproduktion av indicaris inom gemenskapen.

195 Rådet förklarade att den betydande importen, på förmånliga villkor, av ris med ursprung i ULT äventyrade ansträngningarna att ställa om produktionen i

gemenskapen från japonicaris till indicaris och att de kvantiteter ris med ursprung i ULT som importerades till gemenskapen sannolikt skulle komma att öka ytterligare med tanke på den potential som finns i produktionsområdena.

196 Denna motivering innehåller en klar beskrivning av den faktiska situationen och de eftersträvade målen, en beskrivning som med hänsyn till omständigheterna i detta fall, förefaller ha varit tillräcklig för att den nederländska regeringen skulle kunna kontrollera innehållet och bedöma huruvida det eventuellt var lämpligt att ifrågasätta lagenligheten av det motiverade beslutet.

197 Av det ovan anförda följer att talan inte kan vinna bifall på den sjunde grunden.

198 Konungariket Nederländernas talan skall följaktligen ogillas i sin helhet.

Rättegångskostnader

199 Enligt artikel 69.2 i rättegångsreglerna skall tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats. Rådet har yrkat att Konungariket Nederländerna skall förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna. Konungariket Nederländerna har tappat målet och skall därför ersätta rättegångskostnaderna. Intervenienterna Konungariket Spanien, Republiken Frankrike, Republiken Italien och kommissionen skall bära sina rättegångskostnader, i enlighet med artikel 69.4 i samma rättegångsregler.

På dessa grunder beslutar

DOMSTOLEN

följande dom:

1) **Talan ogillas.**

2) **Konungariket Nederländerna skall ersätta rättegångskostnaderna.**

3) **Konungariket Spanien, Republiken Frankrike, Republiken Italien och Europeiska gemenskapernas kommission skall bära sina rättegångskostnader.**

Rodríguez Iglesias	Jann	Macken
Gulmann	Edward	La Pergola
Puissochet	Sevón	Wathelet
Schintgen		Skouris

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 22 november 2001.

R. Grass — G.C. Rodríguez Iglesias

Justitiesekreterare — Ordförande